

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2006:2973

Utbildningsinspektion i
den fristående gymnasieskolan
Viktor Rydbergs gymnasium
i Stockholm

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Viktor Rydbergs gymnasium i Stockholms kommun

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående gymnasieskolan Viktor Rydbergs Gymnasium i Stockholms kommun. Besök gjordes i skolan den 1–2 februari samt den 6 februari 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor ska förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 7 juni 2008 ska Stiftelsen Viktor Rydbergs skola redovisa till Skolverket enheten i Linköping vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Viktor Rydbergs gymnasium och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Skolverket bedömer att Viktor Rydbergs gymnasium erbjuder en utbildning som leder till kunskaper och färdigheter motsvarande det som den offentliga gymnasieskolan ska förmedla. Huvudmannen tillsammans med skolledningen arbetar aktivt för att erbjuda eleverna en arbetsmiljö av god kvalitet och eleverna lever upp till den värdegrund som initieras i läroplanen. Skolan erbjuder en utbildning som är anpassad till de behov som finns och eleverna får kontinuerligt återkoppling på sina studieresultat. Skolledningen vid de båda enheterna har kunskaper om sitt uppdrag och är förtrogna med verksamheten inom respektive skolenhet. Lärarna har i allmänhet utbildning för den undervisning de bedriver och det finns möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannens kunskaper om styrdokument tillsammans med en positiv elevprognos och en stabil ekonomi gör att Skolverket bedömer att finns goda förutsättningar att driva skolan utifrån bestämmelserna för en fristående gymnasieskola.

Skolverket bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Likabehandlingsplanen uppfyller inte lagens krav (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav och framtagandet har inte gjorts tillsammans med elever och personal. (3 och 4-5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Anders Kennberg
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschef Agneta Sandén samt undervisningsråden Claes-Göran Aggebo och Christina Aro-Östgren deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Kommunen
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Viktor Rydbergs gymnasium den 1–2 februari samt den 6 februari 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1997. Den senaste inspektionen av skolan gjordes år 2003 (dnr 2003:265). I Skolverkets beslut konstaterades att Viktor Rydbergs gymnasium inte uppfyllde författningarnas krav i fråga om avgiftsfri utbildning för de elever som valt att läsa någon av de två egna kurserna inom ramen för individuellt val och där det ingick en utlandsresa. Skolan ändrade förutsättningarna i de egna kurserna så att utlandsresorna inte ligger till grund för betygssättning och deltagandet i resan är frivilligt. Skolverket fattade därefter beslut om fortsatt rätt till bidrag.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorer, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan. Dessutom intervjuades företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner i flertalet årskurser, med viss prioritering av årskurs 2 och 3. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Viktor Rydbergs gymnasium har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. I Stockholms stads granskning från 2005 av Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm framkommer bl.a. att eleverna presterar höga betygsresultat och att det råder god stämning på skolan. Samtidigt visar rapporten att det skolövergripande elevinflytandet brister och att det finns behov av större samverkan mellan lärarna.

Beskrivning av skolan

Viktor Rydbergs gymnasium	Elevantal
Gymnasieskola	701

Den 30 oktober 1997 (dnr 97:766) beslutade Skolverket att Viktor Rydbergs gymnasium har rätt till bidrag som fristående gymnasieskola för utbildning motsvarande naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammet. Den 2 oktober 2002 (dnr 2002:1496) förklarade Skolverket att Viktor Rydbergs gymnasium har rätt till bidrag för utbildning motsvarande estetiska programmet. Beslutet avser bidrag för utökad verksamhet vid samma fristående gymnasieskola. Utbildningarna har i bidragshänseende förts till motsvarande nationellt program och utgår från läroplanen för de frivilliga skolformerna.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Viktor Rydbergs skola, organisationsnummer 812000-5650, i Stockholms kommun.

Inspektionsbesöket visar att Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm numera består av två separata skolenheter. En skolenhet är belägen vid Odenplan och en vid Jarlaplan i Stockholm. Skolenheten vid Odenplan startade sin verksamhet läsåret 1998/99 och enheten vid Jarlaplan 2003/04. Skolenheterna ligger geografiskt åtskilda med cirka en kilometer. De flesta lärarna tjänstgör antingen på skolenheten vid Odenplan eller vid Jarlaplan. Enligt såväl den dokumentation som huvudmannen inkommit med till Skolverket inför inspektionsbesöket som muntliga uppgifter från huvudmannen är de båda enheterna att betrakta som två separata skolor. Huvudmannen för Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm bedriver även en gymnasieskola och en grundskola i Danderyd. (se vidare avsnittet Tillgång till utbildning)

Skolan hade vid inspektionsbesöket 701 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun, men skolan har även elever från angränsande kommuner, såsom Danderyd, Ekerö, Salem och Södertälje. Några elever är hemmahörande i Båstad, Kristianstad och Linköping.

Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm, skolenheten vid Odenplan är belägen på Norrtullsgatan, centralt placerad med närhet till allmänna kommunikationsmedel. Skolenheten vid Jarlaplan disponerar en äldre skolbyggnad på Kungstensgatan. Eleverna når lätt skolan med allmänna kommunikationsmedel.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Viktor Rydbergs gymnasium och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att Viktor Rydbergs gymnasium erbjuder en utbildning som leder till kunskaper och färdigheter motsvarande det som den offentliga gymnasieskolan ska förmedla. Huvudmannen tillsammans med skolledningen arbetar aktivt för att erbjuda eleverna en arbetsmiljö av god kvalitet och eleverna lever upp till den värdegrund som anges i läroplanen. Skolan erbjuder en utbildning som är anpassad till de behov som finns och eleverna får kontinuerligt återkoppling på sina studieresultat. Skolledningen vid de båda enheterna har kunskaper om sitt uppdrag och är förtrodda med verksamhet inom respektive skolenhet. Lärarna har i allmänhet utbildning för den undervisning de bedriver och det finns möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannens kunskaper om styrdokument tillsammans med en positiv elevprognos och en stabil ekonomi gör att inspektörerna bedömer att finns goda förutsättningar att driva skolan utifrån bestämmelserna för en fristående gymnasieskola.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Likabehandlingsplanen uppfyller inte lagens krav (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav och framtagandet har inte gjorts tillsammans med elever och personal. (3 och 4-5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet ska förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

Eleverna som studerar i Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm får god information om målen för utbildningen och de olika kurserna som ingår. Eleverna når goda betygsresultat vilket framgår av tabellen nedan.

Tabell 1 Genomsnittlig betygspoäng i Viktor Rydbergs gymnasium perioden 2003–2006. Jämförelse med värdet för riket och för fristående skolor.

Årtal	2003	2004	2005	2006
Viktor Rydbergs gymnasium	19,0	18,7	18,5	17,9
Nationella program i riket ¹	13,9	14,0	14,0	14,0
Fristående gymnasieskolor i riket	15,5	15,1	14,7	14,4

Källa SIRIS²

Tabellen ovan visar att den genomsnittliga betygspoängen under de fyra senaste åren har legat över värdet för riket i övrigt. Även i jämförelse med andra fristående gymnasieskolor presterar Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm ett högre betygsresultat. Andelen elever som får betyget Mycket väl godkänd är hög och betyget Icke godkänd är ovanligt.

Samtliga elever nådde under perioden 2003–2006 behörighet för studier vid högskola och mellan 94 och 97 procent erhöll slutbetyg efter fyra år. Båda dessa resultat visar värden som är över både Stockholms kommun och riket i övrigt. Resultaten från de nationella ämnesproven visar i stort sett en lika positiv bild.

Tabell 2 Jämförelse utifrån genomsnittlig betygspoäng och andel behöriga till högskola med utgångspunkt från respektive program

		Genomsnittlig betygspoäng			Andel elever behöriga till högskola (procent)		
		2004	2005	2006	2004	2005	2006
Viktor Rydbergs gymnasium	NV	18,9	18,6	18,3	100	100	100
	SP	18,4	18,3	17,7	100	100	100
	ES ³			17,7			100
Värdet för motsvarande program i riket ⁴	NV	16,1	16,1	16,1	95,8	95,3	95,5
	SP	14,6	14,7	14,7	92,3	92,1	92,4
	ES			15,0			91,8

Källa: SIRIS

Tabell 2 visar att eleverna når ett betygsresultat som ligger över värdet för motsvarande program i riket. Samtidigt framgår att både NV och SP har en fallande trend och inspektörerna vill påpeka vikten av att huvudmannen analyserar orsakerna till detta för att kunna vidta åtgärder och vända utvecklingen.

¹ Offentliga skolor² Källa: SIRIS Skolverkets Internetbaserade Resultat- och kvalitetsInformationsSystem³ Utbildningen startade 2003/04⁴ Exklusive fristående skolor

Statistik från intagningsenheten i Stockholms kommun visar att sökande till det naturvetenskapsprogrammet hade 320 poäng från grundskolan. Sökande till det estetiska programmet hade ett meritvärde som varierade mellan 457 och 577 efter att poängen från färdighetsprovet hade bifogats värdet från grundskolan. Sökande till samhällsprogrammet hade ett meritvärde på 285 poäng från grundskolan. Även elever som söker till naturvetenskapsprogrammet med musikprofil vid enheten på Odenplan genomgår ett färdighetsprov som poängsätts på samma sätt som sökande till det estetiska programmet. Sökande till musikprofilen inom naturvetenskapsprogrammet fick ett meritvärde på 390 inklusive poängen från färdighetsprovet.

Inspektörerna bedömer att Viktor Rydbergs gymnasium ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar det som den offentliga gymnasieskolan ska förmedla.

Normer och värden

Av elevintervjuer och lektionsbesök framgår att det råder en öppen och trygg atmosfär i skolan. Under inspektionsbesöket framträder bilden av skolans elever som mycket motiverade och redo att framföra sina åsikter på ett initierat och välformulerat sätt. Enligt utsagor i intervjuer med lärare och elever är förekomsten av kränkningar i det närmaste obefintlig.

Inspektörerna bedömer att Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm lever upp till läroplanens mål avseende normer och värden.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt läroplanen för de frivilliga skolformerna ska undervisningen bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt delta i samhällslivet.

Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm har elevråd såväl på skolenheten vid Odenplan som vid Jarlplan. Enligt skolans dokumentation är det ett forum för att behandla aktuella elevfrågor och en ny styrelse utses varje år. Elevrådet träffas regelbundet och dess ordförande har återkommande träffar med respektive rektor. Av elevintervjuer framkommer att det finns ambitioner att erbjuda ett

övergripande elevinflytande vid båda skolenheterna. Det görs t.ex. återkommande utvärderingar men det varierar dock om resultatet återkopplas till eleverna. Skolan genomför klassråd och eleverna uttrycker att man som elev kan formulera sina åsikter och blir lyssnad till.

Elevernas svar och beskrivningar utifrån inspektörernas intervjufrågor vittnar om att flertalet är nöjda med det inflytande man har över planering och genomförande av undervisningen.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I planen ska åtgärder redovisas och den ska följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS:2007:7)

Viktor Rydbergs gymnasium har redovisat en likabehandlingsplan för läsåret 2006/07 som delvis motsvarar kraven i lagen. Dokumentationen innehåller bl.a. beskrivningar av förebyggande åtgärder, rutiner för akuta åtgärder vid kränkande behandling och ansvarsfördelning mellan lärare och skolläda. Planen fokuserar på insatser utifrån ett begränsat antal områden, i första hand sexuella trakasserier. Det saknas dock en allmän översikt över de insatser som ska vidtas för att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Det saknas också rutiner för uppföljande insatser. Inspektörerna bedömer därför att dokumentet inte uppfyller lagens krav vilket måste åtgärdas.

Av elevintervjuer framgår att representanter för eleverna har deltagit i framtagandet av likabehandlingsplanen.

Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm har trivselregler som kallas för elevkontrakt. Kontrakten ska signeras av elever och föräldrar som bevis på att man har tagit del av trivselreglerna.

Flertalet elever inom Viktor Rydbergs gymnasium är mycket motiverade och fokuserade på att nå en hög måluppfyllelse och många elever känner sig stressade enligt skolläda. För att motverka stress har huvudmannen infört moment som ska skapa en lugnare studiemiljö för eleverna.

I början av årskurs 1 genomgår alla elever en introduktion i bl.a. studieteknik och enheterna genomför också lägerveckor i början av höstterminen för att skapa en bra arbetsmiljö.

Inspektörerna bedömer att skolan erbjuder som helhet en arbetsmiljö av god kvalitet.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm erbjuder i skolenheten vid Odenplan en utbildning motsvarande naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammet. Skolenheten vid Odenplan erbjuder dessutom inom ramen för motsvarande naturvetenskapsprogrammet en s.k. musikprofil. Eleverna erbjuds undervisning i musik och antas efter att ha deltagit i färdighetsprov i musik. De kurser som omfattar utbildningen inom musikprofilen ligger som en del av det individuella valet.

Skolenheten vid Jarlaplan erbjuder en utbildning motsvarande samhällsvetenskapsprogrammet samt motsvarande det estetiska programmet med inriktningarna bild, dans, musik och teater. De poängplaner som har inkommit inför inspektionsbesöket för respektive program och skolenhet är utformade i enlighet med ansökan om rätten till bidrag från elevernas hemkommuner och utgår från motsvarande nationella program.

Utbildningen erbjuder ett större antal egna kurser av vilka några har tillkommit efter den första inspektionen. Under tiden för inspektionen har huvudmannen inkommit med en ansökan om att få starta utbildning vid Jarlaplan. Av ansökan framgår att man nu har omarbetat poängplanerna och tagit bort ett antal av de egna kurserna. Se vidare angående de egna kurserna under *”Tillgång till utbildning”*.

I några av kurserna sker undervisningen på engelska. Omfattningen beror på hur stor andel av personalen som är engelskspråkig. Ett antal lärare på båda enheterna har engelska som sitt modersmål och det anges i informationen om skolan att man har en egen ”profil som utgörs av begreppet bilingualism”. Av elevintervjuerna framgår att de mestadels ser undervisningen på engelska som en tillgång men anger samtidigt att det inte är självklart att man får använda svenska vid skriftliga prov för alla lärare.

Inspektörerna konstaterar att det i läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till elevernas förutsättningar och behov samtidigt som skollagen är tydlig med att eleverna har rätt till stöd. Inspektörerna vill påpeka vikten av att huvudmannen försäkrar sig om att en elev som behöver stöd för att kunna nå målen i det enskilda ämnet också erbjuds detta.

Inspektörerna bedömer att Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm erbjuder en utbildning som tar sin utgångspunkt i de nationella styrdokumenterna och är av god kvalitet.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Som framgår tidigare har eleverna vid Viktor Rydbergs gymnasium mycket höga meritvärden från grundskolan. I början av årskurs 1 genomförs tester i engelska, matematik och svenska. Resultatet bildar sedan underlag för att anpassa undervisningen och erbjuda stöd i de olika ämnena. Lärar- och elevintervjuer bekräftar att lärarna agerar snabbt när behov av stöd uppstår och att det finns möjligheter till anpassning och stöd inom kursernas ram.

Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm har resurser i form av speciallärare för att kunna hjälpa elever med t.ex. läs- och skrivsvårigheter.

Skolans elevvårdsteam består av skolsköterska, kurator och speciallärare. Av inspektionsbesöket framgår att organisationen fungerar tillfredställande samtidigt som behovet av samtalstid har ökat. Båda enheterna har goda externa kontakter för att kunna arbeta med och förebygga sjukdomar som har sin grund i ungdomars stress.

För elever i behov av stöd upprättas åtgärdsprogram. Under tiden för inspektionen pågår ett utvecklingsarbete och skolan har i samband med faktagranskningen kompletterat med dokumentation som motsvarar kraven i bestämmelserna.

Inspektörerna bedömer att båda enheterna inom Viktor Rydbergs gymnasium erbjuder anpassning och stöd av god kvalitet.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Skolan ska enligt förordningen för fristående skolor utfärda betyg och följa 7 kapitlet 1–13 §§ i gymnasieförordningen. Av elevintervjuerna framgår att eleverna får information om mål och betygskriterier inför varje kursstart. Under kursens gång genomförs återkoppling till eleverna genom s.k. mittkurssamtal och efter varje prov eller annan utvärdering av elevernas kunskaper. Samtliga elever inbjuds till utvecklingssamtal och elever som inte har uppnått myndighetsålder inbjuds tillsammans med vårdnadshavare. Mentorn organiserar samtalet och tillhandahåller informationen för samtliga kurser men det finns också möjligheter att träffa de ansvariga lärarna. Mentorn möter också eleverna varje vecka och ansvarar för att en individuell studieplan upprättas. Av intervjuer med elever och lärare framgår att mentorstiden är ett forum för att diskutera både frågor som rör studierna och spörsmål av mer personlig art. Inspektörerna kan konstatera att flertalet elever är nöjda med mentorsfunktionen vid båda enheterna och bedömer att eleverna får en kontinuerlig återkoppling på sin kunskapsutveckling.

Lärarna använder de nationella ämnesproven som referens inför betygssättning. Det är mycket vanligt att lärarna använder sig av de rikspröv som finns för enskilda kurser. Av elevintervjuerna kan inspektörerna konstatera att lärarna ger möjlighet för eleverna att visa sina kunskaper på olika sätt även om skriftliga prov är ofta förekommande. Lärarna samverkar för att förbättra likvärdigheten i bedömning och betygssättning. Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm har också deltagit i kommunens kompetensutveckling om bedömning och betygssättning.

Inspektörerna bedömer att såväl skolenheten vid Odenplan som enheten vid Jarlapan har rutiner av god kvalitet för att säkerställa en likvärdig och rättssäker bedömning och betygssättning.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Av elevintervjuerna framgår att lärarna i regel genomför utvärderingar efter en avslutad kurs. Det förekommer också att man gör muntliga utvärderingar i mitten av kursen och justerar undervisningen utifrån resultatet. Det varierar dock mellan lärarna i vilken omfattning man återkopplar resultatet till eleverna. I skolan görs återkommande enkäter varje år där huvudmannen ställer frågor om undervisningen, stämningen på skolan samt elevinflytande m.m. Av intervjuer

med huvudmannen framkommer att resultatet används som underlag för prioriteringar i förbättringsarbetet på skolan.

En kvalitetsredovisning ska, enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m., innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Den kvalitetsredovisning som inkommit till Skolverket i samband med inspektionen, och som avser läsåret 2005/06, innehåller en kortare beskrivning av skolans förutsättningar, några kunskapsresultat och resultat från en trivselenkät samt hänvisningar till Stockholms kommuns rapport. Förutom några formuleringar om skolans framtid finns ingen bedömning av måluppfyllelse och heller inga prioriterade åtgärder för en högre måluppfyllelse beskrivna. Arbetet med kvalitetsredovisningen omfattar i första hand skolans ledning och huvudman vilket innebär att lärare och elever ej har deltagit i framtagandet av dokumentet.

Av intervjuer med skolledning och huvudman framgår dock att det görs ett omfattande kvalitetsarbete. Lärarna gör kontinuerliga uppföljningar utifrån kursresultat och huvudmannen kan i samband med inspektionsbesöket redovisa metoder för uppföljning och utvärdering av mycket god kvalitet. Planeringsdagar för lärare inom båda enheterna som syftar till att följa upp resultat förekommer flera gånger varje läsår.

Inspektörerna bedömer att Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm har ett praktiskt kvalitetsarbete av god kvalitet. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller dock inte förordningens krav och framtagandet har inte gjorts tillsammans med elever och personal vilket måste åtgärdas.

Ledning och intern kommunikation

Huvudmannen för skolan är stiftelsen Viktor Rydbergs skola. Stiftelsen ansvarar för tre gymnasieskolor och en grundskola. Stiftelsen har sitt kontor i separata lokaler på skolenheten vid Jarlaplan. Av intervjuer med skolledning och huvudman framgår att huvudmannen har kontinuerlig dialog med alla skolor som drivs av stiftelsen (se vidare under *tillgång till utbildning*).

Huvudmannen har tillsatt en rektor såväl på skolenheten vid Odenplan som på skolenheten vid Jarlaplan. Av intervjuer med huvudmannen och skolledning framgår att rektorerna har mandat att driva verksamheten utifrån de intentioner som anges i styrdokument och författningar. Rektorerna har lärarutbildning och erfarenhet som skolledare. Lektionsbesök och intervjuer med elever och lärare visar att rektorerna är väl förtrogna med verksamheten. Båda rektorerna har viss undervisning i sina respektive tjänster och de gör enligt eleverna återkommande besök i klassrummen.

Inspektörerna konstaterar att företrädare för Stiftelsen Viktor Rydbergs skola har goda kunskaper när det gäller såväl de bestämmelser som styr det offentliga som de författningar som reglerar en fristående gymnasieskola och bedömer därför att huvudmannen har goda förutsättningar att bedriva utbildning motsvarande fristående gymnasieskola.

Inspektörerna bedömer att enheterna vid Viktor Rydbergs gymnasium har en ledningsfunktion av god kvalitet.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som ska erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning

Enligt beslut från Skolverket den 2 oktober 2002 beviljades huvudmannen tillstånd att utöka skolans utbildning med motsvarande det estetiska programmet. Beslutet avser bidrag för utökad verksamhet vid samma fristående gymnasieskola. Inspektionsbesöket visar att Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm består av två separata skolenheter med varsin rektor. Skolenheterna ligger geografiskt åtskilda med cirka en kilometers mellanrum. De flesta lärarna har sin huvudsakliga tjänstgöring vid en av skolorna.

Inspektörerna bedömer att huvudmannen har utökat verksamheten med en separat skolenhet vilket inte är i enlighet med Skolverkets beslut. Som framgår ovan har huvudmannen inkommit med en ansökan om att få bedriva verksamhet i skolenheten vid Jarlaplan. Skolverket tar ställning till denna ansökan i särskild ordning. Enligt information i samband med ansökan har det framkommit att flertalet av de egna kurserna ej kommer att ingå i utbildningen i fortsättningen. Skolan kommer i huvudsak att erbjuda de nationella kurserna.

Intagning sker genom intagningsenheten vid Kommunförbundet Stockholms län. Sökande till estetiska programmet deltar också i ett s.k. färdighetsprov. En del av färdighetsproven, t.ex. i bild används också för sökande till de kommunala gymnasieskolorna inom Stockholms kommun.

Ett tiotal elever antas till skolan inom ramen för fri kvot. Det är företrädesvis elever med ett lägre meritvärde från grundskolan vilket orsakats av läs- och skrivsvårigheter.

Inspektörerna bedömer att intagning till Viktor Rydbergs gymnasium sker i överensstämmelse med bestämmelserna.

Huvudmannen ombesörjer att elever som har rätt till modersmålsundervisning erbjuds detta genom samverkan med elevernas hemkommuner eller Stockholms kommun.

Huvudmannen för Viktor Rydbergs gymnasium sänder brev till samtliga föräldrar där man anhåller om en frivillig avgift. I brevet anges bl.a. att de kommunala bidragen från kommunerna varierar och att den frivilliga avgiften gör skolan mindre sårbar. Vidare refereras till den tidigare obligatoriska terminsavgiften på 2 500 kr som numera är avskaffad och att föräldrarna själva bestämmer storleken på det eventuella bidraget. Det anges att alla uppgifter i samband med bidragen bevaras hos administrationen och att ingen förutom huvudmannen har vetskap om detta.

Enligt inspektörernas bedömning är det tydligt att avgiften är frivillig men inspektörerna vill samtidigt påpeka vikten av att skolan är noggrann med de formuleringar som används i det s.k. bidragsbrevet så att inte det ekonomiska stödet från föräldrarna känns påtvingat.

Personal

Enligt 9 kapitlet 16b § i skollagen ska bestämmelserna om behörighet och anställningsvillkor för lärare i 2 kapitlet 4 och 5 §§ i skollagen gälla även för fristående gymnasieskolor. Behörig att anställas som lärare utan tidsbegränsning är enligt skollagen den som har svensk lärarexamen, respektive barn- och ungdomspedagogisk examen som regeringen med stöd av högskolelagen har meddelat föreskrifter om eller den som av Högskoleverket har fått ett behörighetsbevis för en utländsk lärarexamen.

Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm har 66 lärare, varav cirka en femtedel har utländsk lärarexamen. Samtliga lärare har dock lärarutbildning för den undervisning som de bedriver. Fem tillsvidareanställda lärare med utländsk lärarexamen saknar svenskt behörighetsbevis.

Viktor Rydbergs gymnasium har anställt lärare med utländsk lärarexamen utan tidsbegränsning trots att lärarna saknar svenskt behörighetsbevis från Högskoleverket. I intervjuer med rektor och huvudman anges att det har saknats behöriga sökande. De personer som anställts har dock motsvarande kompetens för den undervisning de bedriver. Det har också funnits skäl att anta att den sökande har varit lämpad att sköta undervisningen. Enligt inspektörernas bedömning strider det inte mot bestämmelserna att anställa lärare under givna förhållanden. Av intervjuer med huvudmannen framgår också att det pågår ett utvecklingsarbete som syftar till att samtliga lärare kommer att uppfylla de krav som anges i författningen. Inspektörerna förutsätter att detta arbete intensifieras.

Skolan har en plan för lärarnas kompetensutveckling och av lärarintervjuer framgår att huvudmannen erbjuder fortbildning av god kvalitet. Enligt utsagor från intervjuerna med skolledning och huvudman erbjuds rektorerna kompetensutveckling i rimlig omfattning.

Materiella resurser

Skolan har tillgång till bibliotek och utrustning för naturvetenskap och datorer. Eleverna inom det estetiska programmet erbjuds, för undervisning i karaktärsämnen, lokaler som är utrustade för ändamålet. Eleverna inom inriktningen dans har bl.a. en del av dansundervisningen förlagd till den närliggande balettakademiens lokaler.

Inspektörerna bedömer att Viktor Rydbergs gymnasium Stockholm har ändamålsenliga lokaler, läromedel och övrig utrustning av god kvalitet.

Stabilitet

Båda enheterna visar upp en bild som innebär att Viktor Rydbergs gymnasium har en god tillströmning av nya elever. Enheten vid Odenplan beräknar att arbeta med samma elevantal medan enheten vid Jarlaplan planerar att utöka samhällsvetenskapsprogrammet med en klass höstterminen 2007.

Den senaste årsredovisningen visar ett överskott och huvudmannen kan i övrigt redovisa en god ekonomisk stabilitet. Huvudmannen har redovisat en balanserad budget för var och en av de båda skolenheterna.

Den ekonomiska redogörelsen i form av den senaste årsredovisningen, revisionsberättelsen och gällande budget visar att huvudmannen har en stabil ekonomi.

Datum	Ort
2008-03-07	Linköping

Anders Kennberg

Ingela Gullberg